

NEA HUND

Nr. 4

DESEMBER

1988

6. ARGANG

Nils T. Kjøsnes presenterer Beagle på s. 19.

Lederen har ordet

Vi har gått inn i årets siste måned, og jeg har om ikke lenge sittet i 1 år som leder. Har vel kommet igjennom det på et vis, men skulle gjerne ha vært mer aktiv selv. Men, det er ikke så farlig når det er så flinke medarbeidere i alle de 4 komiteer + sekretær, kasserer og ikke minst redaksjonen. Jeg må få takke alle disse for bra arbeide.

Brukshundkomiteen har avholdt 2 dressurkurs (det siste med 0 påmeldte), og det er blitt holdt karakterlest og I.P. Trekkhundkomiteen har arrangert hundekjøring for handicapede til Hersjøhytta, og ryddet hundeløypa ved Guldsetsaga der skal det være oppkjørte spor, så det er fint å trenere hundene der.

Udstillingskomiteen har hatt 2 utstillinger; en i Selbu-hallen og en ved Tømra. De har også kommet langt i planlegginga av ny stor utstilling i Selbuhallen 3.og 4. mars-89. Når vi endelig nærmer oss utstillingshelga, er det en del flere som må trå til for å få det hele igjennom. Jeg håper derfor at alle som blir tildelt oppgaver utfører disse, slik at vi får det hele vel i havn. Hvis det blir for lite hjelp, kan arrangementet lett bli til et mareritt for funksjonærer og de som er ansvarlige for avviklingen av arrangementet.

Jeg vil også oppfordre medlemmene til å støtte opp om arrangementet av Sylanetløpet. Det er til god støtte for klubben. STØTF OPP DU OGSA!

Til slutt vil jeg ønske alle medlem i hundeklubben, og alle leserne av Nea Hund en riktig god jul og et godt nyttår !!

ARNE

STBK

SELBU TREKK- OG BRUKSHUNDKLUBB
Leder Arne Nypan
Sekretær Ingfrid Viken
Kasserer Astri Jensen

Brukshundkomite
Gunda Olden
Kjell Dahl
Ola E. Guldseth
Anne K. Evjen

Trekkhundkomite
Torgeir Sletner
Gunnar H. Guldseth
Leif Idar Græsli
Geir Johnsen

Udstillingskomite
Marit Lium
Åge Revdahl
Jorunn Bårdsgård
Anne Marie Bårdsgård
Svend E. Bjornewall
Suzette Aaldstedt

Støttekomite
Aslaug Dahl
Anita Græsli
Berit Ofstad
Randi Dahlo

Medlemskontingent pr.
kalenderår:
Familie: kr.100.-
Hovedmedlem kr. 75.-
Ungdomsmedlem kr. 40.-
Støttemedlem kr. 40.-
Postgirokonto 2 09 45 55
Bankgirokonto 4285 07 90234

NEA HUND

Organ for Selbu
Trekk- og Brukshundklubb.
Utkommer 4 ganger pr. år.
Abonnement oppnås ved å tegne støttemedlemskap i STBK.

Redaktører
Gunda Olden
Else May Engen
Dagfrid Uthus

INNHOLD

- S. 2.Lederen har ordet
- S. 4.Hundenorave
- S. 7.Fremedlegeme
- S. 9.Er hunden passe tykk?
- S. 10.Farvovirus hos hund
- S. 11.Medlemsliste STBK
- S. 13.Hunder gir barna harmari
- S. 14.Aktiviteter
- S. 15.Gjetterhundtrering
- S. 19.Hunderase, Seagle
- S. 22.Hundekjøring P.Y.E.
- S. 24.IVF

Fin innsats av dalførets hunder

Under Trøndelag Harehundklubbs jaktprøver i Selbu sist helg ble det gjort mange gode prestasjoner. Spesielt gledelig var det at dalførets hunder gjorde det godt. Finsk støver Fjellbakkens Kora - Sverre Flønes og beagle Tuvlias Jakk - Nils Grendstad jaget begge til 1. premie i eliteklassen. Deltagende hunder i eliteklassen skal prøves i to dager, og for å oppnå premierung her, må hundene jage til premie begge dager. Eliteklassen er åpen bare for hunder som har oppnådd 1. premie på jaktprøve innen de to siste år. Kora og Jakk var de eneste som jaget til 1. premie begge dager og oppnådde dermed 1 EK. Flotte prestasjoner! Beagle Jakk kan i tillegg titulere seg som norsk jaktchampion etter helgas jaktprøve.

I tillegg jaget finsk støver Tanja - Torbjørn Hoem og beagle Våttåfjellets Kira - Nils T. Kjøsnes til 1. premie, og dunker Romsjøens Bingo Odd Hoem til 3. premie. Alle disse i AK (åpen klasse).

I år var det totalt mindre premierung enn vanlig, og vanskelige, vekslende føreforhold kan nok forklare dette. Men det viser seg igjen at de beste hundene jager bra uansett vær og føre. Fredag og lørdag med fuktig snø, is og skare, skapte nok mest problemer, men mange hunder hadde nok vansker i den løse og dype snøen (opp til 60-70 cm i enkelte terrenget) søndag også.

Pussig nok ble dunker Topsy - Arne Oppøyen, Svorkmo, kåret til prøvens beste hund etter å ha oppnådd «bare» 2. premie. Dette skyldes en regel som sier at prøvens beste hund skal kåres i åpen klasse. Mange av hundene som presterte langt bedre løser, var derfor i utgangspunktet utelukket fra å konkurrere om å bli prøvens beste hund. Dette bør Trøndelag Harehundklubb merke seg og forandre til senere prøver der elite- og åpen klasse går samme helg.

Ellers vil Trøndelag Harehundklubb igjen rette en takk til grunneierne som år etter år velvillig stiller sine terrenget til disposisjon.

—Og, siste nytt: NM for harehunder blir lagt til Selbu neste år.

Selbyggen

Sverre Flønes med sin jaktchampion finsk støver Fjellbakkens Kora, som jagde til 1.premie 2 dager på rad.

Nils Grendstad med Tuvlias Jakk som jaget til 1.premie.

S S-LAGET

VELKOMMEN TIL VAREHUSET I SELBU !

ARTIKLER TIL KONSTANT LAVPRIS - DER DE KAN SPARE MELLOM

15 OG 40 % HELE ÅRET

S-LAGET

ÅPNINGSTIDER:
Mandag-Tirsdag-Onsdag-Fredag
fra kl.09.00-16.30.
Torsdag fra kl.09.00-18.00.
Lørdag fra kl.09.00-13.00.

Fremmedlegeme

At hunden tilhører gruppen altetende dyr er et faktum. Både vegetabilsk og animalsk næring er naturlig for den. Metaller, plast, gummi, o.l. er derimot ikke så naturlig, selv om det stadig ser ut til å falle i smak. Det er utrolig hva som kan passere gjennom fordøyelsessystemet, men av og til går det galt. Hvilke gjenstander bør du helst passe på ?

Samlingen vår av fjernede fremmedlegemer er nokså rikholdig. Alt fra skruer og synaler til barneleker og såpekopper. Noen gjengangere har vi imidlertid: eks steiner, bensplinter, gummiballer, maiskolbekjerner og nøtter. Noen hunder er mer interessert i slike gjenstander enn andre.

Kan vi på noen måte forebygge problemet ? Selvfølgelig kan vi det. Noen enkle regler:

- Unngå «steinleken», få hunden heller til å spytte ut steinen, og gi noe annet å tygge på. Steinene blir svelet før eller siden, dessuten vil tennene fort slipes ned
- Ikke gi hunden bein! Unntaket er store kokte kjøtbein der hunden kan gnage i seg kjøtt- og margrestene. Kast knoken før hunden går løs på selve beinet
- Lær hunden at den ikke skal plukke opp ting uten lov
- Pass på leker, baller o.l., ikke la det ligge tilgjengelig for hunden, og spesielt ikke hvis hunden er alene og kjeder seg

Dersom hunden kaster opp mye og har normal eller ingen avføring, oppstår mistanken om et fremmedlegeme. Dersom hunden har gått med forstoppelse i lengre tid, kan det oppstå diare. Enkelte ganger kan restene av en opptygget gjenstand på stuegulvet lede

Denne artikkelen er saktet fra Groruddalen Dyreklinikks informasjonsblad - Dyrlegen informerer Nr.1/88

oss på sporet. Da gjelder det å følge med. Litt renset parafin kan hjelpe slik at fremmedlegemer passerer tarmen uten å gi skader. Dersom du f.eks. vet at hunden har svelet en stein, bør du raskt oppsøke veterinæren. Denne kan da gi et brekkmiddel.

Store og/eller tunge legemer blir gjerne liggende i mavesekken. De forårsaker en kraftig irritasjon av maveslimhinnen, og kan eventuelt stenge for passasjen inn til tarmene. Mindre gjenstander vandler kanskje et stykke inn i tarmene, for så å bli liggende fast og irritere tarmveggen. Spisse gjenstander kan gå igjennom tarmveggen. Dette kan føre til akutt bukhinnebetennelse. Alle fremmedlegemer bør vurderes som en alvorlig tilstand. Tarmene kan etter få dager bli så ødelagte at livet ikke kan reddes.

Hva gjør så dyrlegen? I første omgang er det viktig, som alltid ellers, å erstatte væsketapet ved oppkast/diare. Dersom hunden ikke beholder vannet den drikker, må den få væske rett i blodåren (intravenøst).

Vi vil prøve å lokalisere et fremmedlegeme ved å kjenne nøyne gjennom buken. Deretter blir det røntgen, eventuelt i forbindelse med et kontrastmiddel. Er det mulig å få gjenstanden ut naturlig vei, vil vi forsøke det. Ser det håpløst ut, er alternativet operasjon. Vi åpner buken og fjerner gjenstanden. Ved store skader i tarmen hender det også at deler av denne må fjernes. Dette er jo et relativt stort inngrep, men etter operasjonen og en periode med flytende føde og diettmat, er de aller fleste hundene friske og raske igjen.

Torill

Hvordan vet vi når hunden er i normalt hold? På et glatthåret dyr bør en kunne skimte ribbeina; med lang eller tykk pels skal ribbeina kunne kjennes med letthet. Med dette som utgangspunkt er det ved undersøkelser i England og USA fastslått at mellom 25 og 30% av hundene er overvektige. Forholdene hos oss er nok ikke bedre.

Dyrlegen informerer:

Er hunden min passe tykk?

Hva er så årsaken til overvekt? Arveanleg er av betydning; eiere av labrador, retriever og cocker spaniels bør spesielt være på vakt. Sykelige tilstander hos hunden som f.eks. forstyrrelser i hormonbalansen, kan føre til fedme. Men hovedårsaken er nok gal føring både med hensyn til mengde og sammensetning.

Ungdyr trenger mye mer mat i forhold til kroppsvekten enn voksne. Kroppsvekt i voksen alder er selvfølgelig av betydning. Noen dyr er rolig og litt late av natur. Disse trenger mindre energi enn de som er aktive store deler av dagen. Hunder i trening og spesielt diegivende tisper og katter har meget stort energibehov. Stoffskiftelet gør betydelig ned hos eldre dyr. Derfor finner vi oftest fedme hos eldre dyr som føres med samme mengder som da de var unge.

Men er det da så farlig om hunden el ler kalten er litt tykk? Ja, fedme er ikke sundt. Det er først og fremst en stor belastning på skjelettet. Spesielt utsatt er ungår i utvikling, hunder med defekter i skjelettet (f.eks. hofteleddsdysplasi) og gamle hunder hvor slitasje på benbygningen begynner å gjøre seg gjeldende. Ellers kan fedme disponere for diverse sykdommer av indremedisinsk karakter, f.eks. sukkersyke. Undersøkelser fra USA viser at føle hunder og kalter har 75% høyere forekomst av hjertesykdommer, 50% flere svulster og 57% mer leddledsfall enn dyr i normalt hold!

Har først fettet «satt seg» er det like vanskelig å minske dette for dyrsom for mennesker. Ta sikte på en gradvis slanking, redusert bruk av godbit og unngå søtsaker. Men husk at også dyr på «slanker» trenger viktige næringsstoffer, fettlöselige vitaminer og endel fettsyror hørt til disse. Dessverre markedsføres det i Norge slanketur til hund til tross for at disse ikke inneholder alt hva dyret trenger og som heller ikke er særlig kalorifattige.

Ved Groruddalen Dyreklinik har vi det siste halvåret brukt et amerikansk

fullkostfôr, «Reduction Diet», finnes til hund og katt både som boksemat og som lørfôr (bare hund). Fôret inneholder ca. 40% mindre kalorier enn hva som finnes i vanlig fôr. Vår erfaring er at ca.

10-15% vektredusjon oppnås etter 4 ukers føring med denne spesialdietten. Det er viktig å bekjempe overvekt, skriver Torill i Groruddalen Dyreklinik a.s.

Parvovirus hos hund

Denne sykdommen blir forårsaket av et svært smitsomt og levedyktig virus. Dette er en relativ ny sykdom hos hund. Det første store sykdomsutbruddet (epidemi) oppsto i U.S.A. i 1978. I Norge har det også vært flere alvorlige epidemier.

Infeksjonen arter seg på to måter: enten som diare eller i form av en betennelse i hjertemuskulaturen. Smittekilder er kontakt med avføring, oppkast eller spitt etter en syk hund. Viruset formerer seg i tarmkanalen eller hjertemuskulaturen hos de som blir smittet. Sykdommen kan ramme alle hunder som ikke er vaksinerte eller revaksinert regelmessig (det vil si hvert år gjennom hele livet).

Valper og eldre hunder blir som regel alvorligst angrepet. Hundene får høy feber med diare som ofte er blodig. Oppkast er vanlig. Ved behandlingen har vi ingen mulighet til å angripe selve viruset. Vi kan bare prøve å rette på skadenvirkningene. Antibiotika gis for å forhindre flere infeksjoner i den allerede skadde tarmveggen. I denne sykdomsperioden er det svært viktig at dyrene får lettfordøyelig mat. De bør føres ofte og i små porsjoner. Diettmat i serien Hill's Prescription Diets kan kjøpes her på klinikken. Ettervirkningene av væske- og blodtaptet kan være svært alarmerende. Drikker ikke hundene nok selv, må væske tilføres rett i blodåren (intravenøst).

Betennelsen i hjertemuskelen oppstår nesten alltid bare hos valper under ti uker. Dette fører ofte til kollaps av hele kretsløpet og plutselig død. En stor del av de som overlever får varige hjertefeil med ødeleggelse av større eller mindre deler av hjertemuskelen. Av den grunn er det svært viktig at dregtige tisper nylig er revaksinerte. Den første melken valpene drikker gir da ekstra beskyttelse mot infeksjoner.

Dødligheten hos valper som angripes, er svært høy. Voksne hunder som smittes, har som regel større muligheter for å overleve

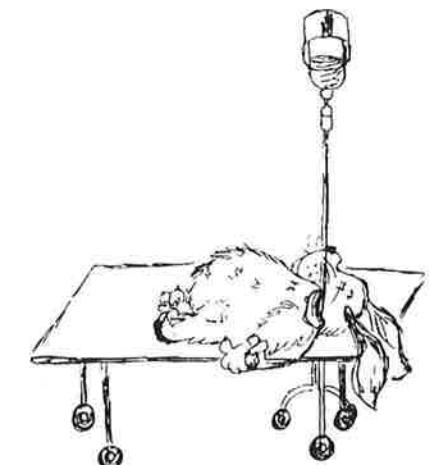
infeksjonen. En del av disse har kroniske fordøyelsesproblemer resten av livet. Digosen stilles ved hjelp av blodprøver.

Valper vaksineres mot parvovirus når de er 12 uker. Vaksineringen gjentas etter 4 uker. Deretter årlig vaksinasjon resten av livet. På denne måten får hunden maksimal beskyttelse mot viruset. I kenneler hvor det er stort smittepress, anbefales også å vaksinere valpene når de er 8 og 10 uker gamle.

Skulle det bryte ut en epidemi i Norge, kan det virkelig bli fare på ferde. Det er altfor mange som glemmer å revaksinere hunden sin. Statistikken viser at bare 30% av norske hunder revaksineres årlig mot parvovirus. Utelatt revaksinasjon resulterer i altfor mange unødvendige hundedødsfall og alvorlige sykdomstilfeller.

HUSK PARVOVAKSINE HVERT ÅR!!
Samtidig får du helsjekk av hunden hos dyrlegen. Dette skulle være rutine hos den ansvarsbevisste hundeeier.

Eva

Denne artikkelen er sakset fra Groruddalen Dyreklinikk's Informasjonsblad - Dyrlegen Informerer Nr. 1 1988.

MEDLEMSLISTE S.T.B.K.

Inge Aas, Hommelvik
 Lars Aasegg, Tr.heim
 Marit Kjellfrid Lium, Selbu
 Kaja Lysholm, Tydal
 Brit Kjösnes, Selbu
 Sverre Kulseth, Selbu
 Eldbjørg Iversen, Selbu
 Hanne Fredriksli, Hommelvik
 Svein I. Marstad, Gimse
 Björnolf Aftret, Selbu
 Sucette Aaldstedt, Selbu
 Liv Follo, Tydal
 Ingfrid Viken, Selbu
 Dagfinn Vold, Berkåk
 Björn Wagnild, Selbu
 Begnt Ödegård, Selbu
 Unni Afretth, Selbu
 Sölvi Andersen, Selbu
 Ellinor Antonsen, Tr.heim
 Astrid Pedersen, Selbu
 Andreas Reitan, Selbu
 Åge Revdal, Selbu
 Ingrid Rolseth, Selbu
 Ola Røsseth, Selbu
 Helge Rödsjö, Tr.heim
 Olav Sand, Selbu
 Arne Sesseng, Selbu
 Narve Setsås, Selbu
 Torger Sletner, Selbu
 Rolf Sundt, Selbu
 öyvind Stene, Selbu
 Kirsten Stokke, Selbu
 Kirsten Størseth, Selbu
 Stein Svedal, Hommelvik
 Dagfrid Holand Uthus, Selbu
 Odd Uthus, Selbu

Sibirien husky
 Schäfer
 Chow Chow
 Bearded collie
 Golden retriever
 Border collie
 Vorster
 Irsk ulvehund, Border collie, shih tzu, Cairn terrier
 Flatcoated retriever
 Border collie
 Schäfer
 Golden retriever
 New foundlender
 Schäfer
 Sibirien husky
 Slovakisk kuvasz
 Schäfer
 Karelsk björnehund
 Sibirien husky
 Chow Chow
 Flat coated retriever
 Border collie
 Golden Retriever
 Schäfer

Noralf Bakken, Tiller	Schäfer
Ingolf Baklökk, Hommelvik	Schäfer
Stig M. Berg, Selbu	Akita inu, Schäfer
Kjell Berntsen, Tr.heim	Schäfer
Ingeborg Borseth, Tr.heim	Schäfer
Björn Rune Brigtzen, Tr.heim	Schäfer
Annemarie Bårdsgård, Selbu	Schäfer, Doberman
Jorun Bårdsgård, Selbu	Chow Chow
Hågen Carlsen, Hommelvik	Schäfer
Aslaug Dahl, Selbu	Wales corgi temberoke
Randi Dahlö, Selbu	
Anna Drillen, Hegra	
Bodil Eggen, Selbu	
Anne Evjen, Selbu	
Liv Evjen, Tr.heim	
Peder P. Evjen, Selbu	
Anita Gräsli, Selbu	
Ingunn Kjelstad Gräsli, Tydal	
Beate Grövan, Melhus	
Eva Göril Guldseth, Selbu	
Gunnar Helge Guldseth, Selbu	
Ola E. Guldseth, Selbu	
Olga Mari Hammerfjell, Selbu	
Ivar Hanem, Selbu	
Berit Elverum Hoem, Selbu	
Randi Härstad, Selbu	
Vigdis Störseth Härstad, Kopparå	
Sigmund Jakobsen, Tr.heim	
Geir Johnsen, Selbu	
Jan Helge Karlsen, Vikhammer	
Marit Kjelstad, Selbu	
Ola Kjösnes, Selbu	
Aslaug Korsvold, Selbu	
Randi Kristensen, Selbu	
Borgar Krogstadmo, Selbu	
Ingvald Kulseth, Selbu	
Paul Edgar Kråkvik, Selbu	
Berit Skrödal Kulseth, Selbu	
Randi Lien, Selbu	
Einar Medby, Heimdal	
Helge Meyer, Selbu	
Unni Mosleth, Selbu	
Ketil Nilsen, Lundamo	
Arne Nypan, Selbu	
Berit Ofstad, Selbu	
Gunda Olden, Selbu	
	Vorsteh
	Border Collie
	Golden Retriever
	Slovakisk kuvasz, border
	collie, cooker spaniel, Wales corgi cardigan

**Mat for hund –
og eier.**

Tømra Varehandel

Tlf. 81 99 19   7584 Selbustrand

VIVO

KOMMISJONÆR FOR NORSK TIPPING A/S
KOMMISJONÆR FOR DET NORSKE PENGELOTTERIET
MEDISINUTSALG
INNLEVERING AV LOTTO

FUGLEM VAREHANDEL

7580 SELBU - TELEFON 07/817360.

Suger barnet ditt på tommelen?

Fuglehunden

Hunden gir barna harmoni

- Om du har små eller større problemer med barnet ditt, tyder mange undersøkelser på at vanskighetene blir borte eller i alle fall mindre om du anskaffer deg et kjæledyr. I vår så hektiske tid da voksne har alt for liten tid til å ta seg av barna sine, ser det ut til at et kjæledyr kan føre til at mye av kjærlighetsbehovet blir dekket og dermed fører til større harmoni hos barna. Det er markedssjef Per-Aage Karlsen som forteller dette i forbindelse med kongressen «Dyr og mennesker i Fokus», som fant sted ved Universitetet i Oslo.

- Dette er en viktig grunn til at flere og flere familier i Norge anskaffer seg kjæledyr. Pr. i dag har 16% av alle husstander i Norge hund, og 14% har katt, i tillegg kommer fugler, marsvin osv., som det ikke finnes noen eksakt oversikt over. Mot Norges 30% husslanner med hund eller katt, kan nevnes at det i Belgia er 60%, Irland 55%, Holland 50%, mens våre naboland Sverige og Danmark har henholdsvis 31% og 47%, sier Karlsen.

En norsk undersøkelse viser at 21% av hundeeiere anskaffet hund for at barna skulle få en lekekamerat. At del for de fleste barn oppleves som noe positivt, beviser flere undersøkelser bl.a. fra USA. F.eks. viste det seg at barn som sugde på tommelen for lenge, sluttet med dette etter at de fikk et kjæledyr. I det hele tatt viste barn i kjæledyr-familier en tendens til svært harmonisk utvikling. Det er også mye som tyder på at barn oppvokst med kjæledyr har lettere for å uttrykke seg verbalt.

Men også barn og unge med større problemer, som fysisk og psykisk utviklingshemmede, har vist store fremskritt når de får ansvaret for et dyr. Fra Frankrike forteller professor Montagner at det ser ut til at en hund blir et slags mellomledd mellom et psykisk utviklingshemmet barn og andre. Hunden «forslår» barnet og gører å formidle budskap som barnet ikke har mulighet til å gjøre på egenhånd. Likeledes forteller en amerikanske psykialer om unge kriminelle i USA som i behandlingssituationen reagerer mye mere positivt når det er en hund til stede.

Men ikke bare barn og ungdom ser ut til å ha godt av hundens nærvær. Karlsen forteller fra en kongress i Boston nylig, der bl.a. undersøkelser fra familielivsasjoner ble lagt frem. En studie av 113 familier med hund deltok i en undersøkelse der samtaler mellom ekte-

fellene ble latt opp på bånd. Det viste seg at når hunden var til stede, var tonen ektefellene imellom mye roligere og mere harmonisk enn når hunden ikke var der. Dette inntrykket ble også forsterket ved kontroll av blodtrykk, hundreaksjoner osv., der altså hundens nærvær hadde en meget positiv effekt.

Undersøkelser viser at i vår så hektiske tid da voksne har alt for liten tid til å ta seg av barna sine, kan samvær med en hund føre til at mye av kjærlighetsbehovet blir dekket og dermed skape større harmoni hos barna.

AKTIVITETER

S.T.B.K

STBK'S LOTTERI 1988

Nok en gang har STBK arrangert lotteri for å skaffe klubben inntekt. Medlemmene har stort sett vært flinke til å selge lodd, men noen har dessverre sendt loddbøkene tilbake til Styret. Men, inntekta blei allikevel god:

Brutto 16760,-kr.

Gevinster 5000,-kr

Brutto 11760,-kr.

Vi hadde tillatelse til å selge lodd for kr.20000,-.

De heldige vinnerne er disse:

1.gev. halv gris	- lodd nr. 1620/Eva Gørill Guldseth, 7580 Selbu.
2. " kvart gris	- " " 0186/Ingar Aasen, 1523 Svinndal.
3. " kvart gris	- " " 0363/Peder P. Evjen, 7580 Selbu.
4. " ass. kjøttvarer	- " " 1141/Ingrid Nyborg, 7580 Selbu.
5. " ass. kjøttvarer	- " " 0139/Gunn Anita Viken, 7580 Selbu.
6. " ass. kjøttvarer	- " " 1499/Margot Uthus, 7580 Selbu.

Takk for hjelpe,- både kjøpere og selgere!

Red.

Rauhyra Smådyrklinikk

Har fått lokaler, og kan ta imot smådyr, opptil kvigestorleik.
Ring i kontortida (kl. 08.00-10.00) for å avtale time. TLF. 818640

Dyrlege

IVAR & VEINUNG HANEM
7584 SELBUSTRAND

SØR-TRØNDAL SAU- OG GEITAVLSLAG

NOEN RAD OM TRENING AV GJETERHUND

For å bøte på mangelen på informasjon når det gjelder opplæring av gjeterhund, har vi laget dette heftet som viser en måte å gjøre det på. Fremgangsmåten er tatt fra en videofilm laget og velvillig utlånt av Nordiska Working Kelpie Rådet. Videoen er et intervju med en engelsk statsansatt gjeterhundinstruktør, Keith Reynold, og det er hans idéer og fremgangsmåter som vi har satt ned på papiret som en anbefalingsverdig opplærings-metode.

Forskjellige hundetyper vil nok kreve litt forskjellig opplæring, og det er svært viktig at hver enkelt hundeeier finner ut hvordan hans egen hund reagerer på opplæringen og tilpasser den slik at resultatet blir best mulig. Grunn-prinsippene i denne fremgangsmåten tror vi imidlertid er svært gode. Følgende forutsetninger bør helst være oppfylt:

Du bør ha en sunn og frisk hund av god gjeterhundstamme.

Du bør ha skaffet deg et godt forhold til hunden.

Hunden bør være moden for å begynne å trenere på sau, gjerne 9 - 12 måneder gammel.

Du bør ha et relativt flatt, godt inngjerdet, ikke for stort, område å trenere på.

Du bør ha rolige, snille sauер (eventuelt gjess) å trenere på. Dette siste er veldig vesentlig. Keith Reynold anbefaler 15 - 20 kopplam. Under våre forhold må vi vel greie oss med mindre, men det er viktig at det er dyr som føler seg trygge rundt oss og ikke har lett for å bli oppskremt. Et grunnprinsipp er at vi skal gjøre oppgavene enkle for hunden, den skal føle at den behersker det den blir satt til, og da er samarbeidsvillige dyr nærmest en forutsetning.

Stein Svedahl

For gjeterhundnemnda i Sør-Trøndelag, Stein Svedahl

1. TESTING AV MODENHET

Plasser sauene i et hjørne, prøv å få dem til å stå rolig der. Ta med hunden inn på området og prøv om du har kontroll over den. Den må kunne dekke og komme på kommando sjøl om den er tent på sauene. Etterleng også at du skal kunne dekke den ned og gå fra den mens den blir liggende igjen og konsentrere seg om sauene.

HUSK: Ikke avanser for fort. Ta en ting i gangen, og ikke gå vidre før hunden har lært det skikkelig.

Fig. A

H = Hund
♀ = Hundefører
◎◎ = Sauar

Fig. B

Fig. C

2. HUNDENS FØRSTE MØTE MED SAUENE

Plasser sauene i et hjørne. Ta med hunden bort til sauene. Dekk han ned ca. 10 m fra sauene. Gå rolig bort til sauene, og få dem til å bevege seg rolig langs gjerdet (fig.A). De fleste modne gjeterhunder vil nå prøve å komme framom sauene for å stoppe dem/holde dem i ro. (fig.B). Oppmunter den til det. Stå slik at du kan gå mellom sauene og hunden (fig.C), og forhindre at hunden går for nære sauene, eller at sauene prøver å ta hunden. Begynn allerede nå og indoktrinere hunden med høyre/venstre signal. Husk og kommandere etter hva som er høyre/venstre for hunden. Prøv etterhvert å få til et samarbeid med hunden slik at den skjermer/stopper sauene på din kommando. Tilstreb og ha full kontroll over sitvasjonen. De vaner hunden legner seg til her, vil du ha glede av/problemer med siden.

Fig. A

Fig. B

Fig. C

3. GRUNNLEGGENDE TRENING UTEN SAUER

Når alt fungerer slik det skal under punkt 2, la sauene igjen stå rolig i hjørnet. Ta med hunden ut på området, dekk den ned og kall den inn og dekk den ned flere ganger underveis. På gradvis avstanden og skryt mye av hunden slik at den føler at den gjør noe riktig når den dekker, og ikke blir usikker og kommer krypende mot deg.

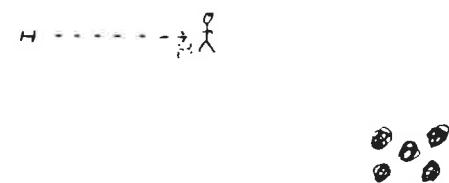
Fig. A

Fig. B

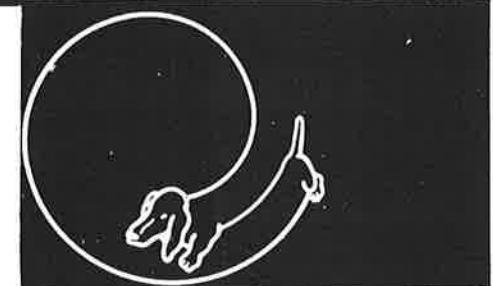

Fig. C

Presentasjon RASE

BEAGLE

Hva kan vel varme en beagle-entusiast mer enn en velklingende beagle-los i hareskogen en gråkald høstmorgen? Neppe noe. Når losen går, blir all kulde som blåst borte, og du føler en varm og sitrende spenning i kroppen. Da gjelder det å finne riktig post. Skal myra bak haugen posteres, eller er kanten av plantefeltet bedre? Losen løper gjennom skogen og låter som den fineste musikk. Myra blir valgt. Etter et par timers los kommer haren på post, og skuddet avslutter en vellykket jaktdag.

Ja, slik kan harejakt med beagle kort skissert fortone seg. På harejakt er losen som hunden presterer det viktigste. En hare i sekken er et pluss, men ikke avgjørende for en vellykket jaktdag.

Nå er det sikkert flere som undrer på hvorfor jeg skriver om harejakt når det skal handle om beaglen. Men dette er for å illustrere at beaglen er en hrehund, og den som ønsker å anskaffe seg en beagle må være interessert i harejakt.

Standard/beskriveise:

Beaglen er en av elleve hrehundraser i Norge som brukes på harejakt og hører hjemme i gruppe B (drivende hunder). Den er en muskuløs, liten og rask jakthund. Skulderhøyden varierer fra 33-41 cm, og vekten ligger mellom 8-16 kg. Beaglen skal være kompakt bygget, men ikke for grov. Den skal virke aktiv og utholdende. Beaglen har store, myke, hengende ører og kraftig beinstamme med runde poter. Halen bæres rett opp uten å böyes over ryggen. Pelsen er glatt, tett og kort. Alle godkjente støverfarger er tillatt, men svart, brun og hvit er mest vanlig.

Som tidligere nevnt er beaglen først og fremst jakthund, men den er også en trivelig familiehund. Får den tilstrekkelig med mosjon, er den veldig rolig å ha inne. Den krever da heller ikke så stor oppmerksomhet. De fleste beagler har et prima gemytt, noe som gjør at de går veldig godt sammen med barn.

Karakteristisk for beaglen er også de vakre bedende øynene og dens appetit. En fet beagle er et sørgelig syn, så i matfataet må den begrenses.

Opprinnelse:

Beaglen er som rase meget gammel, antagelig den eldste av de drivende hunder vi kjenner til i dag. Sannsynligvis kan vi spore forfedrene til beaglen helt tilbake til Hellas i tiden før Kristus. Grekeren Zenophon (født 433 f.Kr.f.) referer i sin bok "Lærebok om jakt" til noen små drivende hunder som ved hjelp av sin luktesans forfølger viltet. Beskrivelsen av disse hundene er svært lik våre beagler.

Det antas videre at rasen ble brakt til Roma og videre til England da Romerriket var på sitt største. En av soldatenes fritidsbeskjæftigelse var å drive jakt med disse hundene.

Første gang navnet beagle blir brukt i historiske kilder er på 1400-tallet i England. Her utviklet rasen seg til to størrelsesvarianter: beagler som ble brukt når folk jaktet til fots og en foxhund eller harrier-type hvor jegerne brukte hest.

Overklassen brukte beaglene på sine gods rundt om i England, og det fortelles også at Elizabeth I. elsket disse hundene.

Beaglene ble brukt i packs. Selve jakten foregikk som vanlig harejakt, men med den forskjell at hundene oftest selv tok haren. Denne formen for jakt kalles i dag for beagling og er en veldig populær sport i England. De enkelte packs kan ha fra 25-40 hunder.

Med den engelske packbeagle som utgangspunkt har rasen spredt seg til Amerika og Canada. Her har den som i England delt seg i to typer: en jaktbeagle som i England kalles packbeagle og her fieldbeagle, og en utstilling eller skjødehund kalt showbeagle.

I USA og Canada har de noen få pack som i England. I tillegg er beaglen populær som jakthund hvor jakten drives på samme måte som i Norge med en eller to hunder hvor haren skytes.

Beaglen i Norge:

Beaglen ble importert til Norge før første verdenskrig, men ble som rase ikke renavlet. Derimot kan vi fra gamle stamtablér på både dunker og hygen se at beaglen har vært med på å danne disse rasene.

I midten av 50-årene kom det flere beagler til Norge. De fleste ble hentet fra Sverige, men noen også fra England. Den jaktlige kvaliteten på beaglen var i de første årene god, og beaglen ble fort en populær rase. Men det som ofte skjer med populære raser, skjedde også her. Det ble avlet ukritisk, og resultatet uteble ikke. Rasens jaktegenskaper gikk tilbake på bekostning av eksteriøret. Det ble avlet uhemmet på utstillingshundene, mens bare noen få oppdrettere holdt på de gamle jaktstammene. Peder Solem, Selbu, var en av dem som sverget til jaktblodet. Han parret kun inn jaktlig gode hunder.

I slutten av 70-årene innså flere at det gikk i feil retning. For å få nytt jaktblod inn i rasen, tok avlsrådet kontakt med Finland. Her hadde de virkelig klart å få til en gjennomavlet jakthund ved å ta i bruk avanserte avlsprinsipper/metoder fra husdyravlens. Finske beagler ble derfor parret med norske tisper, og resultatene kom. De senere år er stadig flere beagler blitt premiert på jaktprøvene, og framtid ser nå meget lys ut for rasen.

Trøndelag er fremdeles den landsdelen som har de beste jaktbeagiene. Bare i Selbu og Tydal har vi i dag to dobbelt-championer (Peder Solem), en jaktchampion (Nils Grendstad) og en jaktchampion og en beagle med førstepremier fra jaktprøver (Nils T. Kjøsnes).

I Norge registreres det ca. 340 beagler hvert år, og rasen er den tredje største av harehundrasene. Til sammenligning registreres det i Sverige ca. 800 og i Finland over 1000 beagler årlig.

Rådyr og rev er også dyrearter beaglen kan være med å jakte på, men de aller fleste beaglene blir brukt til harejakt.

Vinterjakt:

Harejakt med hund i Norge varer fra 1. oktober til ut februar med opphold i jula. En stor del av jakta vil derfor foregå etter at snøen har lagt seg. Mange som ikke har sett en beagle i los på snøføre vil lure på hvordan en slik småhund kan ta seg fram i snøen. Men en veitrenet beagle vil ofte ta seg fram lettere enn en støver. Når det blir så mye snø at hundene ikke når marka, vil en beagle flytte lettere oppå snøen enn en større og tyngre hund. Beaglens størrelse blir derfor dens fortrinn under mange jaktdager i vinterskogen, og det er ikke uvanlig at løsen kan gå fra morgen til kveld.

Mosjon:

Når jakt-sesongen er slutt, er det viktig at beaglen fortsatt får rikelig med mosjon. Skiturer eller turer i skog og mark om sommeren liker den gjerne. Men nå må den holdes i bånd. En hare som spreter ut, blir en stor fristelse.

Personlig sykler jeg en del med mine beagler om sommeren for å holde kondisjonen deres ved like. Dette bidrar til at hundene er i god form når jakt og prøvesesongen begynner om høsten. Heist finner jeg en skogsbilvei så labbene kan spares for den harde og skarpe asfalten.

Nils T. Kjøsnes

HUNDEKJØRERGRUPPA VED PEDER MORSÉT FOLKEHØGSKOLE

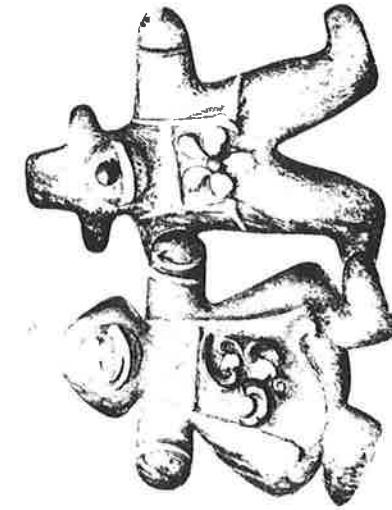
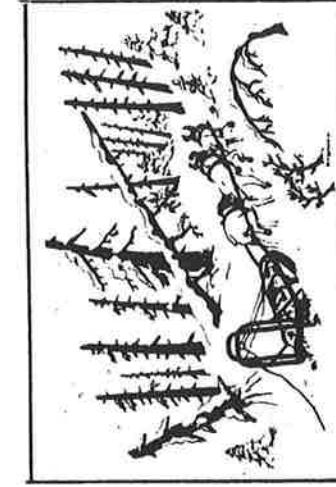
har vært på kurs i hundekjøring i Sverige. Her er noen personlige betraktninger om turen:

Så kom endelig dagen vi hadde venta på så lenge, onsdag 23.nov. klokka 12.45 snudde vi ryggen til skolen og regnet, og vendte nesen mot Sverige. Vi kjørte og kjørte, og timene gikk fort avsted. Ola og Torger påstod før vi dro at 5 timers kjøring skulle holde, men da vi kom fram til Grøvelsjøen, viste klokka 21.00, så vi vil tro at det har foregått en liten forregnelse. Det første vi gjorde var å sette hundene i kjettingene, og gi dem mat. Deretter gikk vi inn i anexet hvor vi skulle bo. Pakka ut saken våre og varma medbrakt lapskau. For en ting har vi lært oss i alle fall: Først hunden og så deg selv. Torsdagen opprørt med vind og kulde. Etter frokost delte vi oss i 3. grupper. Tone og Line dro ut på tur sammen med Langdistansen-kjøreren Fjøstad, for å trenne hundene hans, og utfordringen var stor nok med 11 hunder i spannet. Karen, Anita og Merete fikk hvert sitt 3-spann, og ble med Uno Stenmyr, kursets leder på en 16 km lang rundtur. Resten av gjengen: Kari, Jorid, Venke og Liv Janne brukte tiden sammen med Ola og Torger, og fikk prøve sine ferdigheter på korte turer med 3-spann og 4-spann. Før vi dro hjem, stakk vi innom kennelen til Uno. Den består av ca. 50 hunder i stor og smått. Og det var imponerende å se den gode kontakten mellom han og hundene hans. Etter middag feira vi 20-årsdag med sang, appelsinjuice, rosiner, selma-og mariekieks, riktig så trivelig. Om kvelden forelesete Pedersen i lederskap og hundepsykologi. Fredag var det like surt og kaldt, så nesten hele garderoben måtte tas i bruk. I dag var det Kari, Venke, Jorid, Liv Janne, Line og Tone som fikk utfolde seg sammen med Uno. De resterende tre, snørekjørte med hundene til Ola og Torger denne kvelden viste Bo Berglund lysbilder og video fra sitt opphold på kennel i Alaska. Fikk også litt undervisning i fjellsikkerhet av Arvid med fjellskoa. Lørdagen ble toppen på kranserkaka, til tross for at det var oppholdets kaldeste dag. Turen gikk til en sjø i nærheten, og dagens meny bestod av: 1. Hundekjøring med Uno: Merete og Anita
2. Norme med Ola og Torger: Jorid, Line og Karen
3. Snørekjøring med Grecendo, Frosty, Nicolai, og Qilia:
Kari, Venke, Tone og Liv Janne.

* * *

De to foregående dagene hadde også bestått av en del morsomme episoder, vellkontrollerte sådan, men i dag ble det fullstendig kaos: Hundespann i vill fart fram og tilbake på isen både med og uten fører. Uforstående hunder, trekkende på en lett blanding av ski, stavær fotoapparat, luer, vottier og folk, elegant sammenbundet av strikktau. Om trærne i Sverige har ben eller ikke, lar vi være usagt, men en del av oss ble i alle fall svært godt kjent med trær som plutselig dukket opp. Vi trenger vel ikke si at Ola brukte fotoapparatet flittig i slike øyeblikk. Lørdag ettermiddag og kveld gikk med til forelesninger av div. slag og kvaliteter. Førstehjelp, temapsykologi og trening av hund. Ansvarlige var "Bartesam", og Karsten Grønås. Søndag var avreisedag. Etter vasking og pakking begynte vi på hjemturen. Vi ankom Peder Morsæt Folkehøyskole ca. kl. 19.30 etter 8 timers kjøring. Det var en lærerik og trivelig tur fra begynnelsen til slutt! Hilsen oss på

HUNDEKJØRINGSGRUPPA ~ 88

info

årsmøte STBK.

Årsmøtet finner sted på Tømra Klubbhus eller Framheim
20/1-1989 kl.19.00.

Saksliste:

1. Valg av møteleder.
2. Godkjenning av innkalling og dagsorden.
3. Årsberetning fra styret.
4. Årsberetning fra komiteene.
5. Årets regnskap.
6. Forslag til vedtak på årsmøtet..
7. Valg av styre.
8. Eventuelle.

Etter årsmøtet blir det sosialt samvær med koldt bord m.m. På grunn av matbestilling må vi ha påmelding innen fredag 6. januar. Pris pr. pers blir ca. kr.120.-. Håper mange melder seg på, slik at vi da holder det i beisestua på Framheim. Påmelding skjer til

Astrid tlf. 817707
Ingrid tlf. 819105
Arne tlf. 819772

Styret STBK.

POLITIVEDTEKTER FOR SELBU:

§ 8.

Hunder som viser seg biske eller glupske eller viser tilbøyelighet til a forulempe folk eller dyr eller motorkjøretøy ved a gjø eller fare imot dem, skal etter politiets (lensmannens) bestemmelse holdes borte fra offentlig vei eller forsynes med munnkurv.

Det samme gjelder hunder som politiet (lensmannen) finner a være farlige pa grunn av sin størrelse og rasen.

Tisper skal holdes inne i løpetiden.

Ingen ma unnlate a holde sin hund tilbake når den anfaller noen eller pa offentlig vei hisse den på noen. Det er forbudt a erte hunder eller hisse dem sammen pa offentlig vei.

Det er forbudt a la hunder være ute nar de forstyrer ordenen pa offentlig vei ved a gjø, hyle m.v.

SENTRALBORD (02) 65 80 00
EKSP TID 9 - 15 LØRDAG STENGT
POSTBOKS 163 BRYN 0611 OSLO 6
NILS HANSENS VEI 20 OSLO 6
TELEGRAMADRESSE KENNELKLUBBEN
BANKGIRO NR. 1600 403 996 3
POSTGIRO NR. 51 18 450

norsk kennel klub

OSLO, den 22. juni 1988.

Til:

Samarbeidende klubber

ETISKE RETNINGSLINJER FOR HUNDEAVL

I Hovedstyremøte den 14. juni 1988 ble det vedtatt å innføre nedenstående "Etiske retningslinjer for hundeavl".

Vi ville sette pris på om disse kunne tas inn i Deres medlemsblad ved første anledning.

*****

ETISKE RETNINGSLINJER FOR HUNDEAVL

Hundecppdrett medfører et stort ansvar og krever både kvalitetsbevissthet og seriør oppførsel av den enkelte oppdretter. Det ansvar som påhviler den enkelte oppdretter omfatter de hunder som benyttes i avl, ivaretakelse og utvikling av den aktuelle rase, den enkelte hvalp både før og etter levering og endelig overfor den enkelte kjøper. Det siste delt i de rent kontrakts- og avtalemessige forhold såvel som oppfølging av den enkelte kjøper for å sikre et - på alle måter - ansvarsfullt og bevisst hundehold.

Det er en selvfølge at medlemmer i Norsk Kennel Klub overholder følgende grunnleggende retningslinjer:

1. Behandle og ivareta sine hunder på best mulig måte, og slik at hundeholdet ikke er til sjenanse for noen. Den enkelte rase behandles og følges opp ut fra de for rasens spesielle forutsetninger og behov.
2. Kun avle på hunder registrert i Norsk Kennel Klub eller av Norsk Kennel Klub godkjent register, og som både fysisk og psykisk er skikket til dette.
3. Drive sitt oppdrett med de nødvendige kunnskaper m.h.t. raselinjer, standard fra rasen og for aktuelle raser de til enhver tid gjeldende krav m.h.t. jakt- og bruksprøvebestemmelser.
4. Lojalt følge de til enhver tid gjeldende regler vedrørende avlsrestriksjoner og påbud m.h.t. bekjempelse av arvelige betingede sykdommer.

5. I avlsarbeide følge god kynologisk skikk. Dette innebærer bl.a. ikke å parre en tispe før tidligst 2. løpetid eller senere i henhold til aktuelle raseklubbs anbefaling, ikke avle for tett eller for mange kull på samme tispe.
  6. Ved salg/overlatelse av hund være kritisk og nøye i valg av kjøper. Ved salg veilede kjøper både generelt som hundeeier og i de for rasen spesielle forhold som må ivaretas. Ved levering av hvalper etterstrebe at de er minst 7 - 8 uker gamle.
  7. Ved all overlatelse og salg av hund benytte skriftlige avtaler som er underskrevet og levert begge parter. Ved overlatelse/salg av hvalp minimum vedlegge veterinærattest.
  8. Ved salg av hvalper snarest mulig registrere hvalpene i Norsk Kennel Klub, og ved mottak av registreringsbevis overlate dette til kjøper dersom annet ikke er avtalt i henhold til avtale.
  9. Ikke overlate hvalper med skader og/eller sykdommer til kjøper uten at denne er uttrykkelig gjort oppmerksom på forholdet og at det er angitt i kjøpeavtale.
  10. Ved salg av hvalper og/eller inngåelse av avtale med spesielle betingelses gjøre kjøper uttrykkelig oppmerksom på betydningen av betingelsene (avlsrett - fôrvartavtale - eierforhold o.s.v.).
  11. Aldri gi usanne opplysninger om oppdrettet og i alle henseender etterleve Norsk Kennel Klub's lover og bestemmelser.
- *****

— Påminner om ... vems hund, säger ni?

Vennlig hilsen
NORSK KENNEL KLUB

Ole-Arild Posmo
Kontorsjef

NYE SELUHUS

SELUHUS
produseres av tørrer materialer i oppvarmet fabrikkhall uten påvirkning av trøndersk regn og snø. TAKVINKLER: 22° og 35° — nye takbelegg.
Loft kan innredes og tas i bruk når behovet tilsier det.

SELUHUS
tilbyr også - valmet tak - vindussprosser - skodder - alternative altanprofiler.

- LAVE PRISER
- KOMPLETTE LEVERANSER
- INGEN BETALING FØR INNFLYTTING
- GRATIS HAGEARKITEKT

ET VIRKELIG FERDIGHUS

Kupongen sendes til SELBUHUS A/S, 7580 SELBU - Tlf. 07-81 98 00
Jeg ønsker katalog fra Seluhus.

Navn _____

Adr. _____

DEMONSTRASJON I SELBU — SELBUHUS 7580 SELBU TLF. 07 - 81 98 00

001
STIG M. BERG
7580 SELBU

B

fritidstua fortjener støtte...

Vi gjør det med glede....

**SELBU
SPAREBANK**

